

Pilskriften. : Lärobok i stenografi.

Bergsten, Erik,

51 B Br.

National Library
of Sweden

Skrift.
Stenografi.
Och
S.

PILSKRIFTEN
LÄROBOK
I
STENOGRAFI

AF
ERIK BERGSTEN

PILSKRIFTENS EGENSKAPER:
ENKEL, LÄTTLÄRD, LÄTTSKRIFVEN, KORT,
LÄTTLÄST, VACKER.

Pris 50 öre.

LINKÖPING,
LINKÖPINGS LITHOGRAFISKA AKTIEBOLAG
1900.

En utförligare lärobok i denna den enklaste,
den mest lättlärd och lättskrifna svenska steno-
grafi, som för närvarande torde finnas, är under ut-
arbetning och utkommer före 1 jan. 1901 med typtryck
jämte den stenografiska texten. Denna bok sändes
gratis till en hvar som mot 50 öre i betalning erhållit
ett ex. af föreliggande häfte.

Pilskriften ansluter sig till de elementära för-
merna och reglerna i Arends' system och kan anses
som en fortsättning af de primära grundsatserna
i denna kortskrift. Den är, med andra ord sagdt, af-
sedd att vara en enligt våra dagars behof anpassad
ny och förenklad bearbetning för Sv. språket af det
utmärkta arendska systemet.

Inskänd i 10-öres frimärken
eller i postsparmärken 50 öre till E. Bergsten,
Finspong, så erhålles omgående ett ex. af denna bok.

Läsöfnings-häftet à 20 öre utkomma inom
kort.

Kungl. biblioteket

0 0000 000096074

3. Tecknen r, l, ng.

5

Af dessa är "r" endast en punkt, "l" en liten ögla, "ng" en stor ögla. Efter dessa bokstäfver skrifvas vokal-ljuden alltid med tecknen (, e, i, u, o, a, ä, ö, å, y, z, s, x, t, n, m, p, q, r, l, ng), utom, hvad a angår, i några få ändelser. Före (, ~, ~ vrides pennspetsen åt höger, då r, l skrifvas, i andra fall åt vänster; ng skrifves alltid åt höger.

• • • • •

r l ng: ra, rang, rå, ära, lära, ren, lim, rö

Läs: a, e, i, u, o, a, ä, ö, å, y, z, s, x, t, n, m, p, q, r, l, ng.

• • • • •

• • • • •

Då r, l följa omedelbart efter ett nedåt-skrifvet tecken, så skrifvas de förra som en sluten (r) eller öppen (l) slinga kring nedstrecket:

• • • • •

di gr gl fr fl o.s.v. draga, glida, pläga, fluga, slana

Man förkortar här "rä" till "r" och skrifver: r = dra, r = fråga, r = gräna, r = präma

För y skrifves: l = by, l = bly, l = fly, l = kly, va, l = l = by, l = krypa, l = drypa o.s.v.

6 Före ä och ö höjas v och l öfver linjen i dylika sammansatta tecken, hvarigenom de vägiga formerna för ä och ö kunna undvåras:

v ä v ö v ä v ö v ä v ö

bräm, blöda, dräng, dröm, prälsa, kläm, klösa

Läs: v ä v ö v ä v ö v ä v ö

v ä v ö v ä v ö v ä v ö

v ä v ö v ä v ö v ä v ö

4. Allmänna anmärkingar.

1. För v-ljud skripes enklast v äfven för f, g, hw:

v f v g v hw v f v g v hw

2. Betonadt kort vokalljud betecknas:

a) med kort vokalstreck:

e e, ö ö e e, ö ö, e e

ila illa, kal, kall, kalla, tor, torr, barren.

b) medelst tryckning i påföljande tecken:

i i, e e, ö ö, e e ö ö

d dd, bodde, fina, finna, gubbe, muffar, nagga

c) båda sätten kunna förenas såsom uti:

r r, d d, s s, a a, a a, r r

rinna, dam, damm, uppi, udde, ebb, ana, Anna, oss.

7

3. ä-ljud (i synnerhet kort) kan ofta betecknas med e för ä, hvarigenom något enklare former erhållas:

et, et, et, let, et et et
barett, berätta, orätt, toalett, en lätt börd, reda
et et et et, et et, et, et
sädda, lega, lägga, belägga, läsa, afläsa, lärjunge
et et et et et et et
ängel, änglaren, säng, ägna, regna, bängel, dänga

4. Ofta förekommande ord och stavelser förkortas. Så skrifves där med blott r, ändelsen -ig med blott ett l, om med tecknet o o.s.v. Förkortningarna upptagas i det följande efter hand och utmärkas, då de först nämnas, med en stjärna*

5. Vissa ljud betecknas inuti och i slutet af ord med särskilda tecken, bitecken. Därigenom erhållas synnerligen korta, lättskrifna former.

6. För två eller flera samhörande medljud finnas i många fall sammansatta tecken, i hvilka de enskilda medljudstecknen ej alltid synas.

Märk redan här följande:

d, v, dv, t, tv, kv, f, ff, x: dvala, två, kväll, doft

5. Förkortningar. Bitecken.

1. Slutformen en (-än) uttryckes efter en stavel genom fotens böjning åt vänster:

en en en en en en en en en en en

barn-, nen, dom-, en, amen; d, dem, vän, henne, känna

2. äm (-em) angifves genom en långsträckt ögla:

äm em em em em em em em em em em

d dem, (ty)rem, femtio, hem, hemma, tempel, kämpa

3. Efter böjningar på ett nedstreck för a, o, u kan ett slut-n utelämnas, om uppstrecket för det korta vokalljudet göres särskildt kort:

en er, u u u u u u u u u u u u

band-, an; noga, någon, femton, ma, män, kän, vann, vän.

4. Bitecknen, utom h (= h), nyttjas (o) i slutet af och i inuti ord.

d, t (uppät); g gd gt; h; j; k kr kn s st sk

z k h, z z! z! z! z! z! z! z! z! z! z!

ns, gs fs o.s.v. nk, nd nt ts; n hn vn pn o.s.v.

a) e

bo bod bot be bed bet beten beta bi bid bit bits bitas

de, te, tet. sa, sad, sade, säte, sätet, bilder, -den, bödel

¹⁰ Blott efter böjg. s. ~ kunna böjningsändelser tecknas:

en un ur, s, u, lo l pku, for
dansa, -ade, -at; gods, -set, räpsan, -or, aflägsna, hälsa

ör pör sk H J, ur v
varelse, böjelse, gensägelse, döjelse, retelser; i morse; medelst

sk: braska, fläsk, aska, älska, skall*, skola*, skulle*

först* sen* sä* att* ett* ut uti utur utom; dess*, -e, -a, -as

till*(ettliggande it): gå först till boden, sen till bageriet!

tillbaka, -dela, -fyllest, -fälla; för (fö), för dig förena vi oss.

opartisk, barbarisk, baderska; -skap*: egenkap, budsk

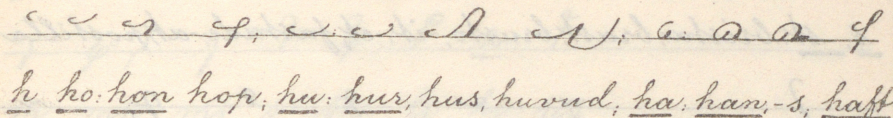
e) 3 er s r u u u u
nk: bank, krank, sänka; nd, nt: tand, tant, förbund

ond, ondt, ande; inb*, inbt*, ig*, lig* (l+ig), het*, ighet, lighet

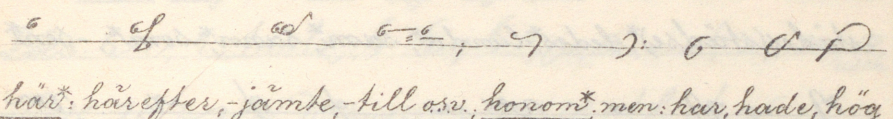
änd*, -e, -lig, -lighet, undra, för, förut, enig, -het, entet

Handwritten examples of word forms and endings.

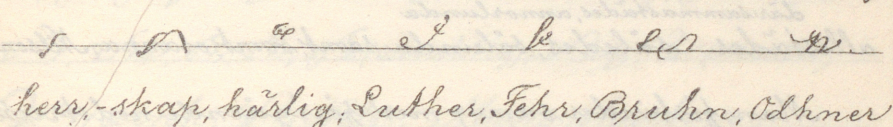
4) Man brukar lilla h i samband med o, u och i ordet han jämte a samt i några förkortningar. För öfrigt nyttjas det för stumt h i no. m. v. Se ex.:

h ho: hon hop; hu: hur, hus, huvud; ha: han, -s, haft

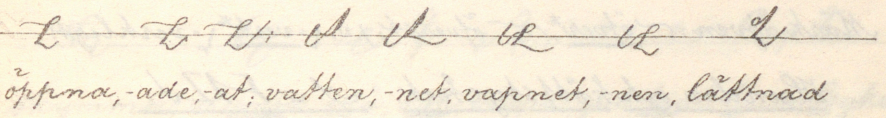

här: härst, här efter, -jämte, -till o.s.v., honors, men: har, hade, hög

herr, -skap, härlig, Luther, Fehr, Bruhru, Odhner

5) Betecknet för n användes huvudsakligen i ordsluten -na, -nad, -nat, net efter nedstreck:

öppna, -ade, -at, vatten, -net, vapnet, -nen, lättnad

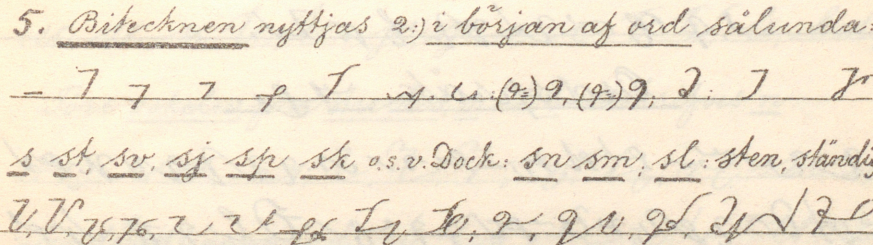
Man skriver alltid: brände, blända, gränder, glänta, pränta, ben, bände, bänd, kände, känt, g, g, g, hända, -er, -e, -t, Agent.

Böjningen för -en göres i ~s och ~sk åt höger:

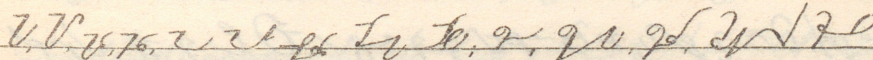

en, en, en, en, h, h, v, n, n, s, s

5. Betecknen nyttjas 2:) i början af ord sålunda:

s st, sv, sj sp sk o.s.v. Dock: sn sm, sl: sten, ständig

U, V, W, X, Y, Z

Då st inuti eller i slutet af ord betecknar en del af ordets grundform, så skrifves det i analogi med s, f:

st st st st st st st st st st

s, st: brista, brast, brusto, -it, -et, fastade, -at, postilla

st st st st st st st st st st

-städes (städse)*, -ledes*, -lunda*, sam*, sann*, som*, -son*

st st st st st st st st st st

där sammastädes, annorlunda
allestädes således, sålunda, samt, somt, osanna, Nilson

Man förbinder sam- & med föregående nedstreck
sålunda: st en, st ensam, st sträfsamhet, st ogynnsam,
men i andra fall: st tillsamman, st & hörsam, st.

Märk äfven: över*, överst; v, v-verk*, v-verkligt

Handen och köttstycket. S. FIV.

st st st st st st st st st st
st st st st st st st st st st
st st st st st st st st st st
st st st st st st st st st st
st st st st st st st st st st

st st st st st st st st st st

Ordspråk 48.

st st st st st st st st st st
st st st st st st st st st st

